

Π Α Ν Δ Ω Ρ Α .

15 ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ, 1869.

ΤΟΜΟΣ Κ΄.

ΦΥΛΛΑΔΙΟΝ 466.

Η ΚΟΜΗΣΣΑ ΠΟΤΟΣΚΗ.

(Τέλος. Ἴδε φυλλ. 459.)

Ε΄.

Περὶ τὰς ἀρχὰς Ἀπριλίου, οἱ πνέοντες νότιοι ἄνεμοι ἐπλήρωσαν τοὺς λιμένας τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐκ πλοίων παντοδαπῶν ἐθνικοτήτων ἐκ τε τῆς Μεσογείου καὶ πέραν αὐτῆς προσελθόντων. Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ, ὅτε ὁ αἰτμὸς ἦτον ἄγνωστος, ἡ ὄμας τῶν θαλασσιῶν τούτων κύκνων μικρῶν τε καὶ μεγάλων, παραλλάσσουσα τὸ ἀκρωτήριον τοῦ Βυζαντίου ἐξηπλοῦτο κατὰ διαφόρους διευθύνσεις. Οὐδὲν διασκεδαστικώτερον τούτου θέαμα εἰς τὸν ἐραστὴν τῆς φύσεως, τὸν θυμαστὴν τῆς ἀνθρωπίνης ἐπινοίας καὶ τὸν πάσχοντα ἐκ τοῦ ἀστάτου τῆς τύχης. Ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ θεατοῦ πλανᾶται μεταδαινῶν ἀκαριαίως ἐκ τοῦ ἑνὸς ἀντικειμένου εἰς τὸ ἕτερον, οὗτος δὲ ὑπὸ τῆς ποντικῆς αὔρας δροσιζόμενος χάνει ἀνεπισθητικῶς τὸ παρὸν του, τὸ δὲ μέλλον του ἀφανίζεται ἐν τῇ διανοίᾳ του, εὐρίσκων ἀνάπαυσιν τερψίθυμον ἐν πανοράματι τούτῳ τῷ ἀφανιζομένῳ ἀπ' αὐτοῦ πᾶσαν φροντίδα, πανοράματι δυσκόλως περιγραφομένῳ ὑπὸ γραφίδος ὀνητοῦ, ποικιλομένῳ πανταχόθεν ὑπὸ γραφικῶν σκηνῶν καλλονῆς ἀμιμῆτου.

Αὐγὴν τινα ὁ μεσίτης Δημητράκης, εἰσῆλθεν εἰς

τὸ γραφεῖον τοῦ κυρίου Γλ. . . παρακολουθούμενος ὑπὸ πλοιάρχου Γάλλου καὶ εὐτραφοῦς στοργύλου ὡς γογγύλιον. Οὐδεὶς ἐκ πρώτης ὄψεως ἠδύνατο ν' ἀμφιβάλλῃ, ὅτι ἦν τέκνον τῆς μεσημβρινῆς Γαλλίας, γεννηθὲν καὶ ἀνατραφὲν ὑπὸ οὐρανῶν γελόεντα, καὶ ἐν τῷ εὐκράτῳ καὶ ὑγιεινῷ κλίματι τῆς Προβηγγίας.

— Σὺς ἔφερξ, κύριε Γλ. . . τὸν Γάλλον τοῦτον πλοίαρχον μιᾶς καινούργιας ὠραίας καὶ μεγάλης Γαμβάρας, ἣτις πρὸ μικροῦ ἠγκυροβόλησεν εἰς Κουρσοῦμ μπαξέ (1) καὶ μετὰ δύο ἡμέρας ἀνχωρεῖ διὰ τὸν ποταμόν' ἰδοῦ εὐκαιρία διὰ τὸν κύριον Μαρκίωνα.

Ὁ κύριος Γλ. . . λαβὼν τὴν χεῖρα τοῦ πλοιάρχου τὸν προσηγόρευσε φιλοφρονέστατα.

— Καθίστατε, κύριε πλοίαρχε, τῷ εἶπεν, εἰς ποῖον εἰσθε συστημένος;

— Εἰς τὸν κύριον Γλ. . ., ἀπεκρίθη ὁ πλοίαρχος, θέλετε δὲ μὲ ὑποχρεώσῃ, κύριε, ἐὰν διατάξῃτε νὰ μὲ ὀδηγήσῃ εἰς τὸ κατάστημά του ὁ μεσίτης σας.

— Εἶμαι ἐγὼ, κύριε, ὑπέλαθον ὁ Γλ. . . μειδιῶν.

— Ὑμεῖς κύριε; Χαίρω ἔχων τοιοῦτον εὐγενῆ παραγγελιοδόχον. Καὶ ἐξαγαγὼν ἐκ τοῦ κόλπου του χαρτοφυλάκιον, τῷ ἐνεχείρισε τὴν ἐν αὐτῷ ἐπιστολήν.

— Ὁ κύριος Τορῶν ὁ ἀνταποκριτὴς μου, ὑπετονθόρυσεν ὁ κύριος Γλ. . . Πῶς διάγει, κύριε πλοί-

(1) Μέρος τῆς παραλίας τοῦ Γαλατᾶ, ἐνθα συνήθως προσορμίζονται τὰ εὐρωπαϊκὰ ἐμπορικὰ πλοῖα.

αργε, είναι καλά; η οικογένειά του, όλοι οι οικείοί του; Έχω άρκετά έτη άφου δέν τόν είδον πλέον.

— Είναι, κύριέ μου, όλοι κάλλιστα και μοι είπον νά προσφέρω τούς άσπασμούς των εις την κυρίαν σας.

— Ευχαριστώ, κύριε, άπόψε θέλετε τόν ίδην, διότι θά μοι κάμετε τήν ευχαρίστησιν νά συνδειπνήσετε μεθ' ήμών. Θα ύπάγετε εις τήν Ιμπραήλαν νά φορτώσετε, ώς μοι γράφει ό Κ. Τορών, έγώ θέλω σας προμηθεύσει τά αναγκαία γράμματα, ό,τι σας χρειασθή και θέλω γράψω εις τόν εκεί άνταποκριτήν μου νά έτοιμάσθ τή φορτίον σας. Πότε είσθε έτοιμος πρὸς αναχώρησιν;

— Μετά δύο ήμέρας.

— Θα σας παρακαλέσω νά λάβετε μεθ' ήμών μίαν οικογένειαν εκ δύο προσώπων συγγενών μου.

— Ευχαρίστως, ό,τι θέλετε.

Τὸ δείπνον ύπῆρξε θυμῆρες, ό πλοίαρχος έλεγεν εις τόν Μαρκίονα, ότι ό πλοῦς των θέλει είναι ευτυχής, διότι θά φέρη εν εκυτῇ ἡ Γαμβάρα του τὸ ωριότερον πλάσμα τῆς Αἰθαϊαίας γενεᾶς. Δέν ανήκω εις τήν εύρεσιν τῶν αναβάπτιστῶν, κύριε Μαρκίονα, προσέθεσε γελῶν ό πλοίαρχος, και μολαταῦτα θ' αναβάπτισω τήν Γαμβάραν μου νά τήν ονομάσω Ελένην. Εν τῷ δείπνῳ συναφωνήθησαν τά πάντα. Εκτά δὲ τήν επιθυμίαν τῆς κυρίας Γλ. . . , ό πλοίαρχος ύπεσχέθη νά σταθῇ μίαν έσπέραν εις Βουγιούκ-Δερὲ, νά παραλάβῃ δὲ εν τῷ πλοίῳ ὅλην τήν οικογένειαν σκοπὸν έχουσαν νά συνοδεύσῃ ἕως εκεί Μαρκίονα τὸν και τήν Ελένην.

Μεθ' ήμέρας δύο ακριβῶς απέρκετεν ἡ ὠραία Γαμβάρα, έπλεε πλησίστιος πρὸς τὸν Βόσπορον ὑπὸ οὐραίου ανέμου ὠθουμένη και φέρουσα ἐπὶ τοῦ πρωταίου ἴστυ τὴν λευκὴν σημαίαν, σύμβολον τοῦ αγίου Πνεύματος, και ἐπὶ τοῦ μεσαίου τὴν ερυθρὰν ἣν ἔδωρήσατο ό Πάπας Γρηγόριος σ' τῷ Λουδοβίκῳ τῷ κληθέντι αγίῳ, ἐπὶ τῆς πρώτης σταυροφορίας.

Ἡ Ελένη ἴσταμένη ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἐθεώρει τὰς τε εὐρωπαϊκὰς και ἄσιατικὰς ακτὰς, ὡς πρώτην ἤδη φορὰν ἴδε, θυμαζούσα τὴν ποικιλίαν τῶν καλλονῶν, τοῦ ἄλμυροῦ τούτου ποταμοῦ τῆς Εἰδῆμ, οὗ τινος αἱ ὄχθαι κεκαλυμμέναι ὑπὸ χωρίων ὠμοιάζον μωσαϊκῶν πολλύχρων, τὰ δὲ ὄπισθεν τῶν οἰκιῶν κατάφυτα ἄνδρα, κλιμακιδῶν ἀνέρποντα μέχρι τῶν βάχσεων τῶν ταπεινῶν και καταπρασίων βουνῶν και λόφων και ὑπὸ ροδοδαφνῶν και ἄλλων ἀνθοφόρων δένδρων κοσμούμενα, ἐξέπληττον τὴν ὠραίαν Κερκασίαν.

— Ὡ τί ὠραίον θέμα, εἶπεν εις τὸν κρατοῦντα αὐτὴν εκ τῆς χειρὸς Μαρκίονα, μαγεύει πραγματικῶς τὴν ὄρασιν. Είναι και ἡ πόλις και τὰ πέριξ τῶν

Παρισίων ὠραία ὡς ἡ Κωνσταντινούπολις και τὰ περίχωρα;

— Ὁχι, τέκνον μου, ἀπεκρίθη ό Μαρκίονα ἡ τέχνη δέν είναι δυνατόν νά φθάσῃ τὴν φύσιν. Ὁ ἄνθρωπος, δέν δύναται νά δημιουργήσῃ ὅ,τι ό θεός εν τῇ παντοδυναμίᾳ του έπλασε τὸ πλάσμα ἀπέναντι τῆς σοφίας τοῦ πλάστου είναι μηδέν. Αἱ καλλοναὶ τῶν Παρισίων είναι έργα χειρῶν ἀνθρώπων, αἱ δὲ τῆς Κωνσταντινουπόλεως έργα θείας χειρὸς.

Τὸ ὄμμα τῆς Ελένης έπλανᾶτο εἰσέτι, όταν ἡ Γαμβάρα προσωρμῆθη εις τὸν μυχὸν τοῦ μεγαλοπρεποῦς κόλλου τοῦ Βουγιούκ-Δερὲ, Βαθυκόλλου πάλαι καλουμένου, τὴν ἐαρινὴν πολλῶν πρέσβειων διατριβὴν. Ὁ Βαθυρρύαξ οὗτος κατ' ἄλλους λεγόμενος, κατάφυτος ἐξ ἀμφιλαφῶν, πλατάνων, εν αἷς και ἡ μεγάλη εκείνη πλατάνος ἡ πεντάδελχος ονομασθεῖτα εκ τῶν πέντε παμμεγίστων αὐτῆς κορμῶν, εκτείνεται εις πεδῖον εὐρὸν, ἔνθα ἐστρατοπέδευσεν ό Γάλλος Κόμης Ρούλ μετὰ τῶν λοιπῶν σταυροφόρων Λατίνων ἐπὶ Ἀλεξίου τοῦ Κομνηνοῦ και ἐκείθεν διεπερριώθη εις τὴν Ἀσίαν.

Ἡ ὠρα τοῦ ἐνιαυτοῦ, ὡς προεγράψαμεν, ἦν κί ἀρχαὶ Ἀπριλίου, ὅτε ἡ φύσις ἐνδύεται πανταχοῦ νέον και πολυποικίλον ἐνδυμα εκ παντοίων ἀνθῶν. Ἡ πεδιάς τοῦ Βουγιούκ-Δερὲ, ὠμοιάζε τάπητα ἀχειροποίητον εκ παντοδαπῶν χρωμάτων και σχημάτων ἐξεργασμένων τὰ λείρια, τὰ ἴα, οἱ νάρκισσοι ἀνάμικτα μετ' ἄλλων χαμηζήλων ἀνθῶν, ἐφ' ὧν ἐξείχον ἡ ροδοδάφνη και ό σπάρτος, ἐμάγευον τὴν ὄρασιν.

Ὁ πλοίαρχος διέταξε νά τεθῇ ἡ τράπεζα κάτωθεν τῆς γιγαντείου πλατάνου. Τὸ δείπνον διήρκεσε μέχρι μεσονυκτίου. Φανοὶ ἀνηρτήθησαν ἐπὶ τῶν κατωτάτων κλάδων τῆς πλατάνου. Φίλοι πολλοὶ προσῆλθον εκ τῆς κόμης ἵνα συνδιασκεδάσωσι μετὰ τοῦ κυρίου Γλ. . . μαθόντες ὅτι συνεστίατο μετὰ τοῦ κυρίου Γλ. . . μετὰ τῆς Γαμβάρας και τοῦ Μαρκίονος. Και ό ἀρχηγός δὲ τῶν φυλασσόντων Μποσταντσίδων προσῆλθεν ἵνα προσέξῃ μή τις διαταράξῃ τὴν εὐθυμίαν τῶν ξένων τούτων.

Τὴν ἐπιούσαν ἀνατείλαντος τοῦ ἡλίου, οἱ ἀσπασμοὶ τῆς ἀναχωρήσεως διημείφθησαν ἀμοιβαίως. Ἡ κυρία Γλ. . . ἔθλιβεν ἐπὶ τοῦ στήθους τῆς τὴν Ελένην, πνιγομένην εις τὰ δάκρυα, ἣτις ἀποσπασθεῖσα ἀπὸ τὰς φιλικὰς ἀγκάλας τῆς καλῆς ταύτης Γαλλίδος κατερίλει τὰ ἀπαρηγόρητα κοράσια. Ὁ Μαρκίονα ἐρρίφθη εις τὸν τράχηλον τοῦ κυρίου Γλ. . . Ἡ σκηνὴ ὑπῆρχε σπαραξικάρδιος. Τέλος ἀπεχωρίσθησαν. Ἡ Γαμβάρα ἐκινήθη, τὰ ἴστια ἀναπετάσθησαν ὁ δὲ κύριος Γλ. . . μετὰ τῆς συζύγου και τῶν θυγατρῶν του ἐπιβάς ἐπὶ ἐπιτοπίου ἀκατίου, ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τὴν ξηρὰν, ἵνα θεωρῇ εἰσέτι τὴν ἐπὶ τῶν ἀφρῶν

τῶν κυμάτων κυλιομένην Γαμβάραν, διευθυνομένην πρὸς τὸ Πάνιον ἀκρωτήριο.

ΣΤ΄.

Μετὰ πλοῦν εὐδίων τεσσάρων ἡμερῶν ἡ Γαμβάρα ἠγκυροβόλησεν πρὸ τῆς Ἰμπραήλας. Ὁ Μαρκίων φιλοδώρησας πλουσίως τὸν πλοίαρχον ἀπεβιβάσθη εἰς τὴν ξηρὰν μετὰ τῆς πολυτίμου θυγατρὸς του Ἐλένης καὶ ἀπῆλθεν εἰς Γαλάζιον, ἐκεῖθεν δὲ διὰ τῆς Βλαχίας ἔλαβε τὴν πρὸς τὴν Βαρσοβίαν ὁδόν. Κεκοπιакότες ἐκ τοῦ ὀχληροῦ κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ταξειδίου των, ἠναγκάσθησαν νὰ διαμερεύσωσιν ἡμέρας τινὰς εἰς Καμινιὰκ, καταλύσαντες εἰς ἓν τῶν καλλιτέρων ξενοδοχείων. Ὁ εὐγενὴς τοὺς τρόπους Μαρκίων ἐνόμισε καθῆκον νὰ ἐπισκεφθῆ τὸν Διοικητὴν τῆς πόλεως Κόμητα Οὐήττ Ὀλλανδόν, διατελοῦντα εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ῥωσσίας καὶ λίαν εὐνοούμενον τῆς Μεγάλης Αἰκατερίνης. Ὁ Διοικητὴς οὗτος νέος τριακουντούτης μόλις, ἔχων βαθμὸν ἀντιστρατήγου, ἐκέκτητο συγχρόνως καὶ τὸ προτέρημα ἐξωτερικῆς γοητείας· ἔσπευσε δὲ αὐθημερὸν ν' ἀντεπισκεφθῆ τὸν εὐγενῆ Μαρκίωνα. Τὸ κάλλος τῆς Ἐλένης καταγοήτευσεν τὸν Κόμητα, ὥστε συνέλαβε τὸν σκοπὸν νὰ κατακτήσῃ τὴν καρδίαν της.

— Κύριε Μαρκίων, τῷ εἶπεν ἐν δευτέρᾳ ἐπισκέψει, ἐτρόθη ὑπὸ τοῦ κάλλους τῆς δεσποινίδος θυγατρὸς σας, τρέμω δὲ μὴ μ' ἀρνηθῆτε τὴν παράκλησίν μου.

— Σὰς ἐννοῶ, κύριε Κόμη, ἀπεκρίθη ὁ Μαρκίων. εἶμαι Γάλλος καὶ οἱ Γάλλοι ἐπὶ συνοικεσίων οὐδεμίαν ἔχουσι πρὸς τὰς θυγατέρας αὐτῶν ἐπιτακτικὴν θέλησιν, ἐκτὸς ἐὰν ὁ δεσμὸς οὗτος προξενῆ ἀτιμίαν, ἢ σκάνδαλον εἰς τὴν οἰκογένειαν. Ἐκ μέρους μου, κύριε Κόμη, οὐδὲν κώλυμα ὑπάρχει, διότι νομίζω τιμὴν μου νὰ συζευχθῆτε τὴν πεφιλημένην μου θυγατέρα, θέλω δὲ κάμει πρὸς αὐτὴν αὐθημερὸν τὴν πρότασιν.

— Σὰς παρακαλῶ, κύριε Μαρκίων, νὰ τὴν παρακινήσητε δι' ὅλης τῆς πατρικῆς πειθοῦς.

— Μὴ ἀμφιβάλλετε ὅτι θέλω μεταχειρισθῆ πᾶσαν πειθῶν, καὶ τοῦτο σὰς τὸ ὑπόσχομαι ἐν λόγῳ τιμίου ἱππότου.

Ὁ Μαρκίων ἐπληροφόρηθη ὅτι ὁ κόμης ἦν ἐκ τῶν οἰκογενειακῶν ἐκείνων τιτλοφόρων, τῶν ζητούντων τύχην εἰς ξένα Κράτη· τοῦτο ὁμοίως δὲν τῷ ἐνεποίει δυσκολίαν, διότι ἡ Ἐλένη εἶχε προικκ πλουσίαν· ἐλυπεῖτο μόνον ὅτι ἄφινεν ἄνευ παρηγορίας τὴν σύζυγόν του, διότι εἶχε σκοπὸν νὰ ὑπανδρεύσῃ τὴν κόρην εἰς τὴν Γαλλίαν ἵνα ζῆ παρ' αὐτοῖς.

Ἐλθὼν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον ὁ Μαρκίων μετὰ πολλὰ προοίμια, ἐπισόδια καὶ ἐπιλόγους, ἐπράτεινεν εἰς τὴν

Ἐλένην τὸ μετὰ τοῦ Κόμητος Οὐήττ συνοικέσιον. Ὡς φρόνιμος δὲ καὶ ἠθικὸς πατὴρ ἀνέπτυξε τὴν πρότασιν ἐπὶ ὄροις συμφέροντος, ἀποφυγῶν, ὅ,τι μωροὶ γονεῖς θεωροῦσι προσφορώτερον μέσον. Ἡ Ἐλένη ἐδάκρυσε.

— Δὲν μὲ θέλετε λοιπὸν, εἶπεν εἰς τὸν Μαρκίωνα, νὰ σὰς ἀκολουθήσω εἰς τὴν Γαλλίαν. Δὲν ἐπιθυμεῖτε νὰ λάβω τὴν εὐτυχίαν νὰ ἴδω τὴν θετὴν μου μητέρα καὶ ν' ἀσπασθῶ τὴν χεῖρά της. Δυστυχὴς ἐγώ! ὡς ὄνειρον ἐξαλείφονται διαμιᾶς αἱ ἐλπίδες μου.

— Περιλημμένον μου τέκνον, ἀπεκρίθη ὁ Μαρκίων, ἐγὼ σοὶ ἔκκμα τὴν πρότασιν, διότι ὑπεσχέθη νὰ τὴν κάμω· ἀλλὰ ποτὲ δὲν διενούθη νὰ παραβιάσω τὴν θέλησίν σου.

— Ἡ ἐπιθυμία μου εἶναι, ὡς γινώσκετε, νὰ ἔλθω εἰς τὴν Γαλλίαν νὰ συζήσω καὶ νὰ συναποθάνω μεθ' ὑμῶν. Ἐπειτα πῶς εἶναι δυνατόν νὰ ὑπανδρευθῶ ἄνθρωπον, ἐν πρώτῃν φορὰν εἶδον, χωρὶς νὰ γνωρίζω τὴν ἠθικὴν του, τὴν διαγωγὴν του, τὰ φρονήματά του; Τὸν γνωρίζετε ὑμεῖς;

— Ὅχι, μόνον ἐδῶ τὸν εἶδον.

— Μετὰ τὸσούτης θυσίας, αἱ χάριν ἐμοῦ ἐκάματε, δὲν πιστεύω ποτὲ ὅτι μεταμελήθητε, διότι ἀναμφιβόλως οὐδεμίαν ἔχετε ἀφορμὴν νὰ δυσαρεστηθῆτε κατ' ἐμοῦ.

Καὶ ταῦτα εἰπούσα ἐπνίξε τὰς φράσεις της εἰς ὀλολυγμούς.

— Ποτὲ, ποτὲ, τέκνον προσφιλές, μὴ μοῦ σπαράττεις τὴν καρδίαν, ἀρκεῖ. Ἡρώτησα τὴν διάθεσίν σου, διότι δὲν θέλω νὰ σὲ ὑπανδρεύσω ἐναντίον τῆς θελήσεώς σου, οὔτε πάλιν νὰ ἀποκρούσω τὴν τύχην σου.

Τὴν ἐπιούσαν ὁ Μαρκίων συνωμίλει μετὰ τοῦ Κόμητος ἀναγγέλλων αὐτῷ τὴν ἐπίμονον ἀρνήσιν τῆς Ἐλένης. Ὁ Κόμης ὠχρίασε καὶ περιστράφη εἰς ἄλλας ὀμιλίας ἵνα μὴ ἀποδείξῃ τὴν δυσαρεσκειάν του εἰς τὸν Μαρκίωνα.

— Αὔριον λίαν πρωτὶ ἀναχωροῦμεν, τῷ εἶπεν οὗτος, καὶ σὰς ἀπαχαιρετῶ ἤδη, εὐχόμενος ὑμῖν νὰ σὰς ἐπανίδω ὑγιαίνοντα.

— Καὶ διὰ ποῦ; ἠρώτησεν ὁ Κόμης.

— Διὰ τὴν Βαρσοβίαν, ἵνα μετακομίσω εἰς τὴν πατρίδα μου τὰ ὄστιά τοῦ πατρός μου, ἀποθανόντος πρὸ πολλῶν ἐτῶν ἐκεῖ.

— Σὰς εὐχομαι κατευόδιον, κύριε Μαρκίων, τῷ εἶπεν ὁ Κόμης διὰ τόνου φωνῆς ἀδιαφόρου καὶ τὸν προέπεμψε μέχρι τῆς κλίμακος.

Δύο ὥρας μετὰ τὴν ἀναχώρησίν του ἀπὸ τὴν οἰκίαν τοῦ Κόμητος, ἔλαθεν ὁ Μαρκίων ὑπὸ ἀγνώστου χειρὸς τὴν ἐξῆς ἀνώνυμον ἐπιστολήν.

«Κύριε Μαρκίων. Ὁ Διοικητὴς ἀποστέλλει ἀπ᾽ αἴψε πέγντε ἐνόπλους νὰ ἐνεδρεύσωσι μίαν ὥραν μακρὰν

τῆς πόλεως ἵνα ἀρπάσωσι τὴν θυγατέρα σου καὶ νὰ τὴν ἀπαγάγωσιν εἰς τι πλησιόχωρον ἀγροκήπιον. Λάβε μέτρα.»

— Ἢ! Ἢ! ἐπιθύρῃσεν ὁ Μαρκίων, ὁ Κόμης ἐπιθυμῆι, φαίνεται, νὰ ὑποδεχθῆ τοὺς παλληκαράδες τοῦ ἀκρωτηριασμένους, ἐὰν ἔχωσι τὴν τύχην νὰ ἐπιστρέψωσι χωρὶς κεφαλῆς. Θέλει, φαίνεται, ὁ μωρὸς νὰ δοκιμάσῃ τὴν κόψιν τοῦ γαλλικοῦ ξίφους. Λαβῶν δὲ τὸν κώδωνα, ἔκρουσεν αὐτὸν βιαίως. Ὁ ὑπὸν ὑπηρετῆς ἐνεφανίσθη.

— Ποῖος σοὶ ἔδωκε τὴν ἐπιστολὴν, ἦν μοὶ ἐνεχειρίσας;

— Εἷς ἄγνωστος, ἀπεκρίθη ὁ ὑπὸν ὑπηρετῆς.

— Εἶναι ἐδῶ Γάλλοι;

— Εἶναι, εὐγενέστατε.

— Ὑπαγε νὰ μοῦ φέρῃς ἕνα ἐδῶ νὰ τὸν στείλω εἰς μίαν ὑπηρεσίαν.

Ὁ ὑπὸν ὑπηρετῆς ἐπέστρεψε μετὰ μικρὸν περικολλουθούμενος ὑπὸ τοῦ Γάλλου. Ἰδοὺ, εὐγενέστατε, ὁ Γάλλος· ἀλλ' αὐτὸς εἶναι ὑπερήφανος ὡς στρατιώτης· δὲν ἤθελε νὰ ἔλθῃ, ὅταν ὁμοῦ τῷ εἶπον ὅτι τὸν ζητεῖ εἷς Μαρκίων Γάλλος μὲ ἠκολούθησε.

— Πολὺ καλὰ ὑπαγε, τῷ εἶπεν ὁ Μαρκίων, μείνας μόνος μετὰ τοῦ Γάλλου, εἰς ἂν ἀπέτεινε τὰς ἐξῆς ἐρωτήσεις. Πῶς εὐρέθης ἐδῶ; τῷ εἶπεν.

— Ἦλθον μετ' ἄλλων ἐξ συντρόφων, ἀπεκρίθη ὁ Γάλλος, πρὸς ἀνάρρωσιν.

— Πόθεν;

— Ἀπὸ τὴν Ὀκζακὸφ, ἐνθα διατελοῦμεν ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ πολιορκουμένου αὐτὴν μετὰ τοῦ Πρίγκηπος Πατώμνη, Γάλλου Πρίγκηπος de la Ligne εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς Ρωσσίας.

— Εἰσθε λειποτάκται;

— Ὁχι, Κύριε. Ἀνεχωρήσαμεν ἐπ' ἀδείᾳ καὶ ἰδοὺ τ' ἀποδεικτικά μας. — Ἐγὼ ὀνομάζομαι Ἀντώνιος Λαβρόν. Ὁ Μαρκίων ἀνέγνω τ' ἀποδεικτικὸν ὑπογεγραμμένον ὑπὸ τοῦ Πρίγκηπος καὶ ἐπιθεωρημένον τακτικώτατα.

— Χαίρω, Κύριε, ἔχων ἐνώπιόν μου Γάλλον στρατιώτην, τῷ εἶπεν ὁ Μαρκίων, καὶ τῷ ἔδωκε τὴν δεξιάν του. Ὅταν πρόκειται περὶ τῆς τιμῆς ἐνὸς Γάλλου, τοῦτο ἀναμφιβόλως ἐνδιαφέρει πάντα Γάλλον. Δὲν εἶναι οὕτω, φίλε μου;

— Βεβαίως. Πρακαλῶ νὰ μοὶ κάμετε τὴν τιμὴν νὰ μὲ εἰπῆτε μὲ ποῖον λαλῶ.

— Μὲ τὸν Μαρκίον Βαλιέρον.

— Ἐχω ἐξ ἀκοῆς τὴν οἰκογένειαν τῶν Βαλιέρων, οἰκογένειαν ἐπίσημον. Λοιπὸν τί τρέχει; ἔχομεν ν' ἀλλάξωμεν τίποτε μαχαιριές; ἐμπρὸς μὲ τὸ καλόν.

— Ἀῦριον τὸ πρῶτ' ἀναχωρῶ ἐντεῦθεν εἰς Βαρσοβίαν μετὰ τῆς θυγατρὸς μου. Ὁ Διοικητῆς πέμ-

πει ἀπόψε πέντε παλληκαράδες τοῦ νὰ μᾶς ἐνεδρεῦσῃ καθ' ὁδὸν καὶ νὰ τὴν ἀρπάσωσι.

— Διάβολε! νομίζει ὁ κύρ Διοικητῆς ὅτι εἶναι τυρὶ ὀλλανδικόν, εἶπεν ὁ στρατιώτης ἐγείρας τὸν κατερχόμενον μέχρι τοῦ πώγωνος μύστακά του. Λοιπὸν;

— Θέλω ἐπικουρίαν.

— Εἴμεθα ἐξ πρόθυμοι ν' ἀποθάνωμεν διὰ τὴν τιμὴν ἐνὸς Γάλλου.

— Νομίζω ἄνανδρον, εἶπεν ὁ Μαρκίων, νὰ παλίσωμεν ἑπτὰ μετὰ πέντε.

— Βέβαια, ἀπεκρίθη ὁ στρατιώτης, ἐγὼ εἷς, ὁ Σιδερόχειρ σύντροφός μου δύο καὶ ὑμεῖς Κύριε Μαρκίων ἀρκοῦμεν νὰ κάμωμεν ταμβάκοθήκας τὰς κεφαλὰς τῶν ὀλλανδῶν τοῦ κόμητος.

— Ἀῦριον τὸ πρῶτ' ἐγὼ ἀναχωρῶ μετὰ τῆς θυγατρὸς μου, ὑπέλαβεν ὁ Μαρκίων. Ἐνοικίασα ὄχημα νὰ μᾶς φέρῃ μέχρι τῆς Βαρσοβίας. Ἀνάγκη καὶ ὑμεῖς νὰ μ' ἀκολουθήσητε ἕως ἐκεῖ, διότι ἐὰν μουλοχύσωμεν τοὺς τυροκόμους τοῦ Κόμητος, δὲν δύνασθε πλέον νὰ ἐπιστρέψητε, διότι θέλετε τιμωρηθῆ ὡς φονεῖς, μολονότι ἡ πάλῃ μας εἶναι δικαία καὶ νόμιμος κατὰ φύλων βιαστῶν γεννησομένη. Προμηθευθῆτε δύο ἵππους, ἰδοὺ ἀργύριον, τὰ δὲ ἐξοδὰ μας μέχρι τῆς Γαλλίας τὰ κάμω ἐγὼ. Τί λέγετε;

— Εἶμαι σύμφωνος, Κύριε Μαρκίων, σὰς κάμνω ὁμοῦ τὴν παρατήρησιν, ὅτι θὰ πάθωσιν οἱ μένοντες ἐνταῦθα τέσσαρες σύντροφοί μας, εἶναι δὲ καὶ ἄταπον ν' ἀποχωρισθῶμεν ἀπὸ αὐτοῦς.

— Θέλομεν λοιπὸν τέσσαρας εἰσέτι ἵππους.

— Δὲν θέλομεν κἀνένα· αὐτοὶ μᾶς ἀκολουθοῦσι πεζοὶ καὶ μᾶς χρειάζονται ὅταν καταβῶμεν ἀπὸ τὸ ὄχημα νὰ λογαριασθῶμεν μὲ τοὺς ὀλλανδοὺς, νὰ φρουρῶσι τὴν θυγατέρα μας νὰ μὴ φοβηθῆ καὶ πάθῃ. Ἴππους δὲ, ἄλλο τίποτε, ἀγοράζομεν ἀπὸ τὴν πρώτην πόλιν, ἣν θέλομεν ἀπαντήσῃ.

Ὁ ἥλιος ἔβριπτε τὰς πρώτας ἀκτίνάς του ἐπὶ τῶν πέριξ ὄρεων καὶ τὸ φέρον τὸν Μαρκίονα καὶ τὴν Ἐλένην ὄχημα ἐξήρχετο ἐκ τῆς πόλεως. Οἱ Γάλλοι στρατιώται εἶχον ἐξέλθει ὑποφωσκούσης τῆς ἡμέρας, καὶ προχωρήσαντες μικρὸν ἐστάθμευσαν ὑπὸ συστάδα πυκνοῦ τινος δεινδρῶνος, περιμένοντες τὴν ἀφίξιν τοῦ ὀχήματος, ὅπερ ἐκυλίετο ἡρέμα ἐπὶ τῆς λιθοστρώτου. Ἡ ὁδοποιῆα τῷ καιρῷ ἐκείνῳ δὲν εἶχεν οὐδὲν κοινὸν μὲ τὴν ἐπιστήμην τοῦ μηχανικοῦ. Ὑπῆρχε τέχνη βάνυσος, ὃ δὲ τυχὸν κτίστας ὁ γινώσκων νὰ ἐπιστρῶνῃ λίθον παρὰ λίθῳ, ἐπεφορτίζετο τὴν κατασκευὴν τῶν ὁδῶν.

Πλησιάσαντες τοῦ ὀχήματος ἐν τῷ τόπῳ, ἐν ᾧ παρεφύλαττον οἱ Γάλλοι στρατιώται, ὁ Σιδερόχειρ δραμῶν ἀνήγγειλεν εἰς τὸν Μαρκίονα, ὅτι ἀνεκάλυψε κεφαλὰς ἐντὸς τοῦ πρὸ αὐτῶν ρεύματος.

— Αὐτοὶ εἶναι βεβαίως, εἶπεν ὁ Μαρκίων, εἴτα στραφεῖς πρὸς τὴν πλησίον του καθημένην Ἐλένην. Μὴ φοβηθῆς, τέκνον προτραίλές, προσέθεσε, θὰ παλαίσωμεν μὲ τινὰς ἀθλίους. Μ' ὑπόσχεσαι ὅτι εἶσαι γενναία;

— Βεβαίως, πάτερ, ἀπεκρίθη ἡ κόρη, ἀρκεῖ νὰ μὴ κινδυνεύσητε ὑμεῖς.

— Μὴ σὲ μέλη, ἡ χεὶρ μου εἶναι στιβαρά, ὅπου καὶ ἂν κατέπεσεν ἐθαυματούργησε.

— Κύριε Μαρκίων, τῷ εἶπεν ὁ Σιδηρόχειρ, οἱ τέσσαρες πεζοὶ νὰ κρυφθῶσι.

— Διατί; ἀπεκρίθη ὁ Μαρκίων.

— Διὰ νὰ μὴν ἴδωσιν ὅτι εἴμεθα πολλοί.

— Ἐξ ἐναντίας, ἴσως φοβηθῶσι καὶ φύγωσιν, ὅπως ἀποφύγωμεν πάλιν αἱματηράν. Ἄν ὅμως τολμήσωσι νὰ ἐκτελέσωσι τὸν σκοπὸν των, τότε οἱ πεζοὶ θὰ μείνωσι πλησίον τοῦ ὄχηματος, φυλάττοντες τὴν θυγατέρα μου, ἡμεῖς δὲ οἱ τρεῖς θέλομεν ἀντιπαραταχθῆ κατὰ τῶν Ὀλλανδῶν. Τὸ ὄχημα ἐπροχώρει, οἱ ἐνεδρεύοντες ἐξῆλθον ἐκ τῆς ἐνέδρας των καὶ ἤλθον εἰς τὸ ἄκρον τοῦ βεύματος. Ὁ Μαρκίων ἐπήδησεν εἰς τὴν γῆν καὶ παραμερίσατε, εἶπεν, εἰς τοὺς πεζοὺς τὸ ὄχημα εἰς τόπον ἀσφαλῆ.

Οἱ ἄνθρωποι τοῦ Κόμητος ὤρμησαν πρὸς τὸ ὄχημα, τὸ ὁποῖον ἀπομικρυνθὲν ἱκανῶς, ἴστατο ὀπισθεν ἑνὸς βράχου, οὗ τινος τὴν κορυφὴν κατεῖχον οἱ τέσσαρες πεζοὶ, ὥστε ἦν ἀδύνατον οὐλαμὸς ὄλος νὰ πλησιάσῃ. Ὁ Μαρκίων ἐκοψε τὸν δρόμον των ἀρπάσας τὸν πρῶτον προχωρήσαντα ξανθόν, ὑψηλόν, ὅστις ἐφαίνετο ὡς ὁ τούτων ἄρχων, ἀπὸ τὸν τράχηλον, τὸν ἐσφιγξεν ἰσχυρῶς διὰ τῆς σιδηρᾶς του χειρὸς καὶ τὸν κατέρριψεν ἐπὶ τῆς λιθοστρώτου ἄπνου σκεδόν ὁ ὀπισθεν τούτου ἐρχόμενος ἐκένωσε τὸ πιστόλιόν του ἐπὶ τοῦ Μαρκίωνα, ἀλλ' ἡ βολὴ ἀπέτυχεν, ὁ δὲ Λεβρόν κατέφερε τῷ δολοφόνῳ τραῦμα θανάσιμον. Οἱ ἐναπομείναντες τρεῖς, ἰδόντες ὅτι ἔχουσιν ἀπέναντί των ἰσχυροὺς ἀντιπάλους, ἐτράπησαν εἰς φυγὴν, ἀλλὰ συνελήφθησαν ἐν ἀκαρεῖ περιπλεχθέντες εἰς τοὺς θάμνους τοῦ παρακειμένου δάσους.

Ὁ Μαρκίων ἐπλησίασε τὸν ἐπὶ τῆς λιθοστρώτου κείμενον, τὸν ἐψύχωσε καὶ ἰδὼν ὅτι ζῆ διέταξε καὶ τὸν ἐπεριποιήθησαν, εἶχε δὲ μικρὸν τραῦμα εἰς τὴν κεφαλὴν, τὸ ὁποῖον ὑπέστη ἐκ τῆς πτώσεώς του ἐπὶ τῆς λιθοστρώτου, ὥστε ἐκ τῶν περιποιήσεων συνήλθεν εἰς ἑαυτὸν, τὸν δὲ ἀποθανόντα διέταξε καὶ μετεκόμισαν εἰς τὸ δάσος, καλύψαντες αὐτὸν μὲ φύλλα.

— Δέσατέ τους, εἶπεν ὁ Μαρκίων εἰς τοὺς στρατιῶτας νὰ μᾶς ἀκολουθήσωσι. Καὶ οἱ στρατιῶται τοὺς ἔδεσαν.

Ἡ ὁδοιπορία ἐξηκολούθησεν.

Ἐλθόντες εἰς Λεμβέργην, ὁ Μαρκίων ἐπαρουσιάσθη εἰς τὸν Διοικητὴν καὶ ἐπιδείξας αὐτῷ τὰ διαβατήριά του, τῷ ἀνήγγειλεν ὅτι πέντε λησταὶ καθ' ὁδὸν ἐπατέθησαν κατ' αὐτοῦ, τῆς θυγατρὸς του καὶ τῆς συνοδίας του, ὅτι ὁ εἰς ἐν τῇ συμπλοκῇ ἐφονεύθη, οἱ τέσσαρες συνελήφθησαν καὶ ἤδη δέσμοι εὐρίσκονται εἰς τὸ κατάλυμά του καὶ νομίζει καθῆκον του νὰ τὸν παρακαλέσῃ νὰ τοὺς ἀποστείλῃ εἰς τὸν Κόμητα Οὐήττ, στρατιωτικὸν Διοικητὴν τῆς Καμινιέκ, διότι εἰς τὰ ὄρια τῆς διοικήσεώς του ἔπραξαν τὸ κακούργημα· τῷ ἐνεχείρησε δὲ συγχρόνως καὶ τὴν ἀκόλουθον ἐπιστολὴν, ἵνα τὴν ἀποστείλῃ τῷ Κόμητι μετὰ τῶν κακούργων.

«Κύριε Κόμη,

»Πέντε κακούργοι μίαν ὥραν περίπου μακρὰν τῆς πόλεώς σας, ἐπέπεσαν καθ' ἡμῶν διὰ νὰ μᾶς ληστεύσωσιν· ὁ εἰς τούτων ἐφονεύθη ἐν τῇ συμπλοκῇ, τοὺς δὲ τέσσαρας δεσμύσαντες ἐξέραμεν εἰς Λεμβέργην καὶ τοὺς παρεδόσαμεν εἰς τὸν κύριον Διοικητὴν νὰ σᾶς τοὺς ἀποστείλῃ, διότι ἀναμφιβόλως εἰς ἡμᾶς ἀνήκει νὰ τοὺς τιμωρήσητε καὶ τοῦτο ἀφορᾷ τὴν τιμὴν σας.

Δέξασθε κτλ.

»ΛΟΔΟΒΙΚΟΣ ΛΔΟΛΦΟΣ ΜΑΡΚΙΩΝ ΒΑΛΙΕΡΟΣ.»

Ὁ Διοικητὴς τῆς Λεμβέργης προσέφερεν ἀπείρους φιλοφρονήσεις τῷ Μαρκίῳ, τὸν ἐπήνεσε διὰ τὴν καλὴν ταύτην πράξιν του καὶ τῷ ὑπεσχέθη, ὅτι θέλει ἀποστείλει ἀσφαλῶς τοὺς τε ληστὰς καὶ τὴν ἐπιστολὴν του τῷ Κόμητι.

Z.

Τὴν δεκάτην ἕκτην Μαΐου ὁ Μαρκίων μετὰ τῆς Ἐλένης κατέλυσαν εἰς τὸ λαμπρότερον τῆς Βαρσοβίας ξενοδοχεῖον, τοῦ Λευκοῦ Ἄστου ὀνομαζόμενον, οἱ δὲ στρατιῶται ἐξενίσθησαν ἐν τινι πανδοχείῳ μετὰ τῶν ἵππων των.

Ἐπὶ τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἡ Πολωνία ἐκυβερνᾶτο δημοκρατικῶς, ὁ δὲ κόμης Φήληξ Ποτόσκης ἀρχιστρατηγὸς καὶ Μάγιστρος τοῦ πυροβολικοῦ, πλούσιος εἰς ἄκρον, πανίσχυρος καὶ μεγίστην χαίρων ἐπιφρόνη, ἔλαβεν ἐπιστολὴν τοῦ κόμητος Οὐήττ, ἐν ᾗ ἐκθαιάζων τὸ ἀμβρόσιον κάλλος τῆς Ἐλένης, τὸν πρὸς αὐτὸν ἔρωτά του, ἀποκρύπτων δὲ τὰ συμβάντα μετὰ τοῦ Μαρκίωνα καὶ τῶν ἀνθρώπων του, τὸν παρακαλεῖ νὰ μεσιτεύσῃ εἰς τὸν πατέρα της καὶ νὰ μετέλθῃ πᾶν μέσον νὰ τὸν καταπέσῃ ἵνα τὴν συζεύξῃ μετ' αὐτοῦ. Ἡ φήμη τῆς ὠραιότητος τῆς Ἐλένης διέτρεχε πᾶσαν τὴν Βαρσοβίαν· ἐν ταῖς συναναετροφαῖς, ἐν τοῖς δημοσίοις τόποις ἡ Ἐλένη ὑπῆρχε τὸ ἀντικείμενον τῆς ἡμέρας. Ἐξερχομένη

μετά τοῦ Μαρκίωνος εἰς περίπατον περιεκυκλοῦτο ὑπὸ τῶν κυριῶν, αἵτινες ἐθαύμαζον τὸ κάλλος τῆς, οἱ δὲ ἄνδρες ἐγκατέλειπον τὴν μίαν ὁδὸν καὶ ἔτρεχον πρὸς τὴν ἄλλην, ἵνα τὴν ἴδωσι πλησιέστερον.

Ἐσπέραν τινὰ ὁ κόμης Ποτόσκης ἀνηγγέλθη εἰς τὸν Μαρκίωνα, ὅστις ἐκάθητο μετὰ τῆς Ἑλένης εἰς τὸν ἐξώστην τοῦ ξενοδοχείου μετὰ τὸ δεῖπνον, ἵνα ἀναπνεύσῃ τὴν ἑσπερινὴν αὐραν. Ὁ Μαρκίων ἐγερθεὶς τὸν ὑπεδέξατο φιλοφρόνως ἐν τῇ αἰθούσῃ.

— Κύριε Μαρκίων, τῷ εἶπεν ὁ Κόμης, ἦλθον νὰ λάβω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἐπισκεφθῶ καὶ νὰ σᾶς παρακαλέσω συγχρόνως νὰ μοὶ εἴπητε εἰς τί δύναμαι νὰ σᾶς χρησιμεύσω εἰς τὸν τόπον μας, ἐνθα ὡς ξένος ἴσως ἔχετε ἀνάγκην συμβούλου, κατὰ δεύτερον λόγον νὰ σᾶς κάμω, κατὰ παράκλησιν τοῦ Κόμητος Οὐήττ, μίαν πρότασιν.

— Ἀπὸ τὸν Κόμητα Οὐήττ; ἀπεκρίθη ὁ Μαρκίων ἀπὸ τὸν κόμητα Οὐήττ; Ἀπορῶ, κύριε κόμη, πῶς καταδέχεσθε νὰ ἔχετε σχέσεις μετ' ἀνθρώπου μὴ σεβομένου τὰ δικαιώματα τῶν ἄλλων μετ' ἀνθρώπου μετερχομένου τὴν βίαν ἐναντίον προσώπων, εἰς ᾧ ὄφειλε σεβασμὸν, οὐ μόνον διὰ τὴν κοινωνικὴν τῶν θέσιν, ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ καθῆκον τῆς πρὸς τὴν φιλοξενίαν προστασίας ἐν τῷ τόπῳ τῆς δικαιοδοσίας του.

— Ἐξηγηθῆτε μοι, κύριε Μαρκίων, ὑπέλαβεν ὁ κόμης· βλέπω, ὅτι εἴσθε λίαν πικρωγισμένος κατ' αὐτοῦ. Ἐχω τὴν ἄδειαν νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ μοὶ διηγηθῆτε πρὸς τί ἡ ὀργὴ αὕτη;

— Μάλιστα, κύριε κόμη, ἀκούσατε. — Καὶ τῷ διηγήθη τὰ διατρέξαντα.

— ὦ, ὦ! λυποῦμαι διὰ τὴν πικροτροπὴν ταύτην τοῦ κόμητος Οὐήττ. Μοὶ εἶναι συγκεχωρημένον νὰ προσφέρω τὰ σεβάσματά μου εἰς τὴν δεσποινίδα θυγατέρα σας καὶ νὰ τὴν συγχαρῶ διὰ τὴν σωτηρίαν τῆς;

— Μάλιστα, κύριε κόμη, ὑπέλαβεν ὁ Μαρκίων. Καὶ ἐγερθεὶς ἐπανῆλθε μετὰ τῆς Ἑλένης.

Ὁ κόμης Ποτόσκης ἐξέστη ἰδὼν τὴν ὠραίαν κόρην καὶ ἔμεινεν ἐπὶ ἱκανὸν χρόνον ἄναυδος, ὡς νὰ κτελήθη ὑπὸ μαγείας.

— Δεσποινίς, εἶπε τέλος πάντων συναλθὼν, τί νὰ σᾶς εἶπω· ἐὰν ὁ κόμης Οὐήττ ἐγίνωσκε κάλλιον τὸ καθῆκόν του, ἤθελα τὸν δικαιώσει.

Ἡ Ἑλένη ἔκαμε σχῆμα εὐχαριστήσεως, ἀλλὰ τοσοῦτον σεμνοπρεπὲς καὶ πλήρες χάριτος, ὥστε ὁ κόμης ἤθελε προσφέρει θῦμα καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν του, ἐὰν μίαν μόνην λέξιν ἤθελεν ἀκούσει ἀπὸ τὸ στόμα τῆς λέξιν ἀπλῆς μόνον συμπαθείας.

Αἰ στιγμαὶ, ὡς διῆλθεν ὁ Κόμης παρὰ τῷ Μαρκίῳ, διέλαθον αὐτὸν, διότι πικρήροντο ἀνεπαίσθητως ἐνώπιον τῆς Ἑλένης, ἧς ἡ παρουσία ἀπερ-

ρόφα πάντα τοὺς διαλογισμοὺς αὐτοῦ. Τοῦ Κόμητος ὁ κόσμος, ἡ εὐδαιμονία, αὐτὴ ἡ ζωὴ, ἔλα ταῦτα ὑπῆρχον ἐν τῇ Ἑλένῃ καὶ ἀνευ αὐτῆς ἡ ζωὴ ὑπῆρχε δι' αὐτὸν μαρτύριον, ὁ δὲ κόσμος κλάσις. Καὶ εἶναι δυνατόν διὰ μίαν μόνην στιγμὴν νὰ καταστῇ ὁ ἰσχυρὸς Κόμης δέσμιος τῆς Ἑλένης; Ὁ ἔρωσ ὁμοιάζει τὴν ἀστραπὴν, ἀφ' ἧς διαμιάς ἐνσκήπτει ὁ κεραυνός. Ὁ Κόμης ἐτρώθη, ἡ πληγὴ ὑπῆρχεν ἀνιάτος, μόνη δὲ ἡ Ἑλένη ἠδύνατο νὰ ἦναι ὁ ἄριστος δι' αὐτὸν ἰατρός. Ἠγέρθη τέλος πάντων ν' ἀναχωρήσῃ καὶ λαβὼν τὴν χεῖρα τοῦ Μαρκίωνος τὴν ἐσφιγξέ· τρέμων δὲ, ὡς ὁ ἐνοχος ἐγκλήματος, ἐπλησίασεν εὐσεβάστως τὴν Ἑλένην καὶ ἐζήτησε τὴν ἄδειαν ν' ἀσπασθῇ τὴν χεῖρά της. Ἡ ἄδεια τῷ ἐδόθη ὑπὸ τοῦ Μαρκίωνος, τὴν ἔλαβεν, ἡ χεὶρ του ἔτρεμεν ὡς ὁ σπαρασσῶν ἰχθύς, ἐκ δὲ τῶν χειλέων του ἐξῆλθε φλόξ, πυρακτώσασα τὴν ἀλαβάστρινον χεῖρα τῆς Ἑλένης. Ὁ Κόμης κατήρχετο τὴν κλίμακα τοῦ ξενοδοχείου κατηφῆς, ὡς ὁ μακρὸν ἐπιχειρῶν ἀποδημίαν.

Η'.

Τὴν ἐπιούσαν ὁ Μαρκίων προσῆλθεν εἰς τὸν Κόμητα νὰ τῷ ἐπιστρέψῃ τὴν ἐπίσκεψιν, οὗτος δὲ τὸν ὑπεδέξατο δι' ἐξαιρετικῶν τιμῶν καὶ δι' ἐνδείξεων πολλῶν ἐγκαρδίου περιποιήσεως.

— Κύριε Μαρκίων, τῷ εἶπε, μετ' ἀνταλλαγῆν πολλῶν διαλόγων περιστρεφομένων ἐπὶ τῶν πολιτικῶν πραγμάτων, ἅπερ ἐνεποίησαν εἰς αὐτοὺς οἱ γείτονές των πρὸς δικηλισμὸν τῆς χώρας των, ἐπιθυμῶ νὰ σᾶς εἶπω κῆτι τι, ἀλλὰ ζητῶ πρὸ πάντων τὴν ἄδειάν σας, ἢ μᾶλλον τὴν ἐπιείκειαν καὶ συμπάθειάν σας.

— Εἶπατε, Κύριε Κόμη, καὶ θέλω σᾶς ἀκούσει εὐχαρίστως.

— Μὲ κατεστήσατε, Κύριε, δυστυχῆ.

— Ἐγὼ! ἀπεκρίθη ὁ Μαρκίων, ἐξαφρισθεὶς. Τί σᾶς ἔκαμα, κύριε Κόμη;

— Σᾶς εἶπον ὅτι μ' ἐκαταστήσατε δυστυχῆ.

— Κύριέ μου, ἂν ἦμαι ἐγὼ ὁ αἴτιος, σᾶς ὑπόσχομαι ὡς τίμιος ἱππότης νὰ σᾶς ἱκανοποιήσω.

— Δὲν πρόκειται οὔτε περὶ χρημάτων, διότι εἶμαι πλούσιος, οὔτε περὶ ὑπολήψεως, διότι ἔχω παρὰ τοῖς συμπολίταις μου τὴν ἀρκοῦσαν εἰς ἐντιμον πολίτην.

Ὁ Κόμης εἰσέγησε καὶ ἔκλινε τὴν κεφαλὴν του πρὸς τὸ ἔδαφος.

— Θεέ μου! εἶπεν ὁ Μαρκίων, μὲ τρομάζετε κύριέ μου.

— Ἐχετε δίκαιον, ὑπέλαβεν ἀνανήψας ὁ Κόμης. Ἀπὸ χθὲς θεωρῶ ἑμαυτὸν τὸν ἐλεεινότερον τῶν ἀνθρώπων.

— Ἐξηγηθήτε μοι καθαρῶς, Κύριε Κόμη· ἐγὼ εἶμαι πληροφορημένος, ὅτι πᾶν τὸ δυνάμενον νὰ συμβῆ εἰς τὴν εὐτυχίαν ἑνὸς θνητοῦ τὸ ἔχετε.

— Καὶ ἐντούτοις, μετὰ τὴν ἀναχώρησίν σας, Κύριε Μαρκίων, θὰ βδελυχθῶ καὶ αὐτὴν τὴν ζωὴν μου.

— Παναγία μου! παράδοξον! καὶ εἰς τί, Κύριε Κόμη, σὰς βλάπτει ἡ ἀπουσία μου.

— Μὲ φονεύει!

— Σὰς φονεύει; Ἐξηγηθήτε εὐκρινῶς σὰς παρακαλῶ, διότι σὰς ὀρκίζομαι δὲν δύναμαι νὰ ἐννοήσω τίποτε.

— Ἐτρώθην κατάκαρδα, Κύριε, ἅμα εἶδον τὴν ὡραίαν θυγατέρα σας, καὶ εἶμαι ὁ δυσυχέστερος τῶν ἀνθρώπων.

— Καὶ τοῦτο σὰς ἀπελπίζει, Κύριε Κόμη;

— Εἶναι ἀδύνατον νὰ ζήσω ἄνευ τῆς Κ. Ἐλένης.

— Λοιπὸν, ἀπὸ ἑν εἰς ἄλλο περιπίπτω ἐμπέρισμα.

— Ἐγὼ, κύριε Μαρκίων, προτιμῶ ὡς τίμιος στρατιωτικὸς ν' ἀποθάνω μᾶλλον, παρά νὰ κάμω χρῆσιν τῶν ὅσα ἐπραξεν ὁ Κόμης Οὐήττ. Δὲν πταίω ἐν τούτοις ἐρωτευθεὶς τὸ ὡραιότερον πλάσμα τοῦ δημιουργοῦ. Φίλιππος ὁ Μακεδὼν ἐπολιόρκει τὸ Βυζάντιον, οἱ δὲ πτωχοὶ Βυζάντιοι παρεπονήθησαν εἰς αὐτὸν ὅτι τοὺς ἐνοχλεῖ ἀδίκως. Ὁ μέγας ἐκεῖνος διπλωμάτης Βασιλεὺς, ὅν οἱ Ἀθηναῖοι ὠνόμαζον βάρβαρον, τοῖς ἀπεκρίθη «ὁ ἔχων γυναῖκα, ἢ θυγατέρα ὡραίαν, δὲν πρέπει νὰ μεμφιμοιρῆ, διότι τὰς περικυκλοῦσιν ἐρασταὶ πολλοί.» Τὴν ὡραίαν Ἐλένην σας, κύριε Μαρκίων, θὰ ὑπανδρεύσητε ἢ ταχέως, ἢ βραδύτερον, νομίζω ὅτι δὲν εἶμαι ἀνάξιος σύζυγος τῆς Ἐλένης καὶ ἀναρμόδιος γαμβρὸς σας.

— Ἄ!, κύριε Κόμη, ἐξεναντίας, λογιζομαι εὐτυχὴς, ἀποκτῶν τοιοῦτον εὐγενῆ, γενναῖον καὶ ἐνδοξον γαμβρὸν. Ἀλλὰ πρὸς τί τοσαῦται πρὸς ἐμὲ περιστροφάι, καὶ δὲν μοι ἐλέγετε καθαρῶς καὶ συντόμως τί ἐζητεῖτε;

— Διότι ἐμαθον ὅτι ἡ θυγάτηρ σας ἠρνήθη τὴν χεῖρα τοῦ Κόμητος Οὐήττ καὶ ἐφοβήθη μὴ πάθω καὶ ἐγὼ τὸ ἴδιον· ἐνόμισα δὲ ἀναγκαῖον νὰ σὰς ἔχω ἐπίκουρον, κύριε Μαρκίων, νὰ μὲ βοηθήσητε, νὰ γίνετε καὶ πατὴρ καὶ μεσίτης καὶ παρακινήτης. Σὰς λέγω καὶ αὐθις ὅτι δὲν θέλω νὰ ζήσω ἄνευ τῆς Ἐλένης.

— Νομίζω ἀσέβειαν νὰ σὰς ἀπατήσω, φίλε· ἡ Ἐλένη δὲν εἶναι γνησία θυγάτηρ μου, εἶναι θετὴ μου θυγάτηρ. — Καὶ τῷ διηγήθη ἅπαν τὸ ἱστορικὸν αὐτῆς.

— Ἴμεῖς, προσέθεσαν, εἰσθε τὸ πρῶτον πρόσωπον τῆς Πολωνίας καὶ πιστεύω ὅτι τὸ συνοικέσιον τοῦτο δὲν ἀρμόζει εἰς ὑμᾶς. Ὁ Μαρκίων ἐζήτηε ν' ἀποφύγη τὸ συνοικέσιον τοῦτο· ἀλλ' ἀφ' ἑτέρου τὸν

ἐτυπτεν ἡ συναιδέσις ν' ἀντενεργήσῃ κατὰ τῆς τύχης τῆς πεφιλημένης του Ἐλένης.

— Τίς εἰξεύρει, κύριε Μαρκίων, ἐὰν καὶ τῆς Δεσποινίδος Ἐλένης ἡ οἰκογένεια δὲν εἶναι ἐκ τῶν πρώτων τοῦ τόπου τῆς, ἀπεκρίθη ὁ Κόμης. Ἀρκεῖ δὲ ὅτι σήμερον ὀνομάζεται Δεσποινὶς τῆς ἐνδόξου καὶ ἱστορικῆς οἰκογενείας τῶν Βαλιέρων.

— Σὰς διηγήθη τὸ ἱστορικὸν καὶ τὸν σκοπὸν, δι' ὃν υἰοθέτησα τὴν Ἐλένην. Ἐγραψα εἰς τὴν σύζυγόν μου καὶ μὰς περιμένει· τί νὰ τὴν εἶπω ὅταν φθάσω ἐκεῖ ἄνευ αὐτῆς; θὰ τὴν ἀπελπίσω.

— Ἐγὼ, φίλε Μαρκίων, ἀπηύδησα ἐκ τῶν ῥηδουργιῶν τῶν ὀρεγομένων νὰ καταπίωσι τὴν Πολωνίαν καὶ ἀπὸ τοὺς ἀδιακόπους πολέμους μεταξὺ ἡμῶν καὶ τῶν Σαξόνων. Θὰ δοκιμάσω μίαν φορὰν ἀκόμη τὴν τύχην μας, καὶ τότε εἴτε νικητὴς, εἴτε ἠττημένος θὰ ἔλθω εἰς τὴν Γαλλίαν ν' ἀποθάνω ἐκεῖ. Ἡ Πολωνία δὲν θὰ γλυτώσῃ ἀπὸ τοὺς δυναστείας τῶν Πρώσσω, τῶν Αὐστριακῶν καὶ τῶν Ρώσσω, ἔχόντων ἐπίκουρον τὴν διχόνοιαν τῶν εὐγενῶν μας.

— Μὲ ὑπόσχεσθε νὰ ἔλθητε εἰς τὴν Γαλλίαν;

— Ἐν λόγῳ τιμῆς.

— Μὲ ὑπόσχεσθε τὸ πρῶτον τέκνον σας εἴτε θῆλυ, εἴτε ἄρρεν νὰ λάβῃ τὴν ἐπωνυμίαν τῶν Βαλιέρων, καὶ νὰ διαδεχθῇ τὴν κληρονομίαν μας;

— Βεβητότατα. Ταῦτα πάντα σὰς ὑπόσχομαι, Κύριε Μαρκίων, νὰ καταχωρισθῶσιν ἐν τῷ προικοσυμφώνῳ, μολονότι ἐγὼ θὰ προικίσω ἀνθ' ὑμῶν τὴν Ἐλένην.

Ὁ Μαρκίων διὰ παρακινήσεων, ὑποσχέσεων καὶ συμβουλῶν ἔπεισε τὴν Ἐλένην νὰ δεχθῇ τὴν χεῖρα τοῦ Κόμητος, καὶ νὰ ὀνομασθῇ Κόμησσα Ποτόσκη. Μετὰ τὸν γάμον τῆς ἅπασαι αἱ ἐπίσημοι οἰκογένειαί τῆς Βαρσοβίας ἦλθον νὰ εὐχηθῶσιν εἰς αὐτὴν αἴσιον καὶ ἀγαθὸν γῆρας κατὰ τὸ σῦνηθες. Ὁ Κόμης ὑπῆρχεν εἰς τὸν ὑπατοῦ βαθμὸν τῆς εὐδαιμονίας του, μηδὲν ἀπομακρυνόμενος ἀπὸ τοὺς πόδας τοῦ εἰδώλου του, εἰς ὃ προσέφερεν ἔρωτος λατρείαν, εὐλικρινῆ καὶ ἄδολον. Ἡ Ἐλένη ἐφαίνετο εὐτυχὴς, ἀλλ' ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς ὑπῆρχεν ὁ πόνος τοῦ χωρισμοῦ τῆς ἀπὸ τὸν γενναῖον εὐεργέτην τῆς καὶ ἀγαθὸν θετόν τῆς πατέρα, παρηγορουμένη μόνον ὅτι, κατὰ τὴν ὑπόσχεσιν τοῦ Κόμητος, ἤθελεν ἐντὸς ὀλίγου ἀπολαύσει τὴν εὐχαρίστησιν νὰ ριφθῇ εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς θετῆς τῆς μητρός. Ὁ Μαρκίων εὗρε τὰ ὅσα τοῦ πατρὸς του, ἤτοιμάσθη πρὸς ἀποδρμίαν καὶ ὁ ἀπὸ τῆς Ἐλένης ἀποχωρισμὸς του, ὑπῆρχεν ἀρκετὴ ὕλη δι' ὀλόκληρον τραγωδίαν.

Μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς καὶ ἡμίσεως ἔτους ὁ κώδων τῆς ἐξω θύρας τοῦ ἐκρινου μεγάρου τῶν Βαλιέρων ἐκρούσθη, ὁ θυρωρὸς τὴν ἠνέωξε καὶ νέα γυνή,

κρατούσα εἰς τὰς ἀγκάλας τῆς βρέφοι, μαῦρα ἐνδεδυμένη ἐκάθητο εἰς τὸ παρά τὴν πύλιν ὄχημα, δύο δὲ ὑπκρέται ἰστάμενοι παρὰ τῷ ὄχηματι καὶ μία γυνή, ἡ τροφός, περιέμενον τὰς διαταγὰς τῆς ἐν αὐτῷ κυρίας τῶν.

Ὁ θυρωρός ἔδραμε νὰ εἰδοποιήσῃ τὸν Μαρκίωνα, ὅστις ἐλθὼν εἰς τὴν θύραν ἐκράυγασεν « ἡ Ἐλένη μου, ἡ Ἐλένη μου. » Εἰς τὴν φωνὴν ταύτην ἔδραμεν ἡ κυρία Βαλιέρου. — Ἡ Ἐλένη μας, ἡ Ἐλένη μας τῷ εἶπεν ὁ Μαρκίων. — Λάβετε, πεφιλημένη μου, μαμά, τὴν μικρὰν. . . Βαλιέρου. Ἡ Κυρία Μαρκίων ἐπῆρεν εἰς χεῖρας τὸ βρέφος καὶ τὸ κατεφίλει, ὁ δὲ Μαρκίων καταβιβάσας ἐκ τοῦ ὄχηματος τὴν Ἐλένην τὴν ἀνεβίβασεν εἰς τὴν οἰκίαν.

Χαρὰ καὶ πένθος. Ἡ κυρία καὶ ὁ κύριος Μαρκίων, ἔκαμναν ὡς παράφρονες ἐκ τῆς χρεῶς· ἡ Ἐλένη, ἥς τὸ κάλλος οὐδεμίαν ἔλαθεν ἀλλοίωσιν, ἐξέπληξε τὰ μέγιστα τὴν Κυρίαν Βαλιέρου, καὶ τὸ παιδίον ἐπιπτεν ἀπὸ ἀγκάλην εἰς ἀγκάλην. Ἐκλαυσαν δὲ ἅπαντες ὅταν ἡ Ἐλένη ταῖς διηγήθη, ὅτι ὁ Κόμης Ποτόσκης ὁ σύζυγός τῆς, ἐφρονεύθη ἐν Κρακοβίχ εἰς μίαν μετὰ τῶν Αὐστριακῶν συμπλοκῶν.

K. ΡΑΜΦΟΣ.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ.

La Grèce moderne. — Héros et poètes par Eugène Yemeniz consul de Grèce. Paris 1862.

Scènes et récits des guerres de l'indépendance. Par Eugène Yemeniz. Paris 1869. — Grèce moderne.

Βίαι παράλληλοι τῶν ἐπὶ τῆς ἀνεγεννήσεως τῆς Ἑλλάδος διαπρεψάντων ἀνδρῶν ὑπὸ Ἀναστ. Α. Γούδα κλ. Τόμ. Α'. Ἀθῆναι 1869.

Βίαι τοῦ Παπῆ Φλίσα ὑπὸ Φωτάκου, πρώτου ὑπασπιστοῦ τοῦ Γέρω Κολοκοτρώνη. Ἀθῆναι 1869.

Ναυτικά, ἢτοι ἱστορία τῶν κατὰ τὸν ὑπὲρ ἀνεξαρτησίας τῆς Ἑλλάδος ἀγῶνα πεπραγμένων ὑπὸ τῶν τριῶν ναυτικῶν νήσων, ἰδίως δὲ τῶν Σπεσιῶν ὑπὸ Ἀναστ. Κ. Ὀρλάνδου. Τόμ. Α' καὶ Β'. Ἀθῆναι 1869.

Ἐκ τῶν ἀνωτέρω βιβλίων τὰ μὲν πρῶτα δύο ἐγράφθησαν χάριν τῶν ξένων τῶν ἐπιθυμούντων νὰ λάβωσι τινὰ ἰδέαν τῶν καθ' ἡμᾶς, τὰ δ' ἕτερα τρία πρὸς συμπλήρωσιν τῆς νεωτέρας ἑλληνικῆς ἱστορίας· δὲν εἶναι οὕτως εἰπεῖν κτίρια ὀλοσχερῆ, ἀλλὰ ὕλη πρὸς οἰκοδομὴν κτιρίου. Ἄλλως τε καὶ διὰ τὴν σπουδὴν αὐτῶν περὶ λεπτομερείας, ἃς εἰ καὶ συμβουλεύεται ὁ ἱστοριογράφος, δὲν τάσσει ὅμως μετὰ τῶν γενικωτέρων διηγήσεων, διδάσκουσιν ἡ-

μᾶς καὶ ἔθιμα καὶ ἥθη, καὶ τὸν χαρακτῆρα τῶν ἱστορουμένων περιγράφουσιν ἀκριβέστερον, καὶ παρέχουσιν εἰδήσεις, ὧν ἄνευ ἢ ἐκτίμησις γεγονότων τε καὶ προσώπων καθίσταται ἐνίστα ἀτελής ἢ τοῦλάχιστον δύσκολος. Ὅτι δὲ ἀπαραίτητος ἢ ἀνάγκη τοιούτων λεπτομερῶν εἰδήσεων μαρτυρεῖ καὶ ὁ ἐμπειρότερος τῶν καθ' ἡμᾶς ἱστορικῶν, ὅστις πολλὰς τοιαύτας συμφορῆσας ἐν τῇ ἱστορίᾳ αὐτοῦ, ἠξίωσε καὶ τοὺς ἄλλους ἱστοριογράφους νὰ συντέμνωσι τὰς περιγραφὰς τῶν στρατιωτικῶν περατάξεων καὶ τῶν πολιτικῶν βραδουριῶν, ὅπως ζωγραφῶσι τὴν ὄψιν τῶν αἰθουσῶν καὶ τῶν κοιτῶνων τῶν πατέρων ἡμῶν (1). Ἀλλὰ καὶ ὁ ἡμέτερος Πλούταρχος, δεκαοκτῶ περίπου αἰῶνας πρὸ τοῦ ἄγγλου συγγραφέως, εἶπε καὶ ἐπραξε τὰ αὐτά. « Οὐτε ταῖς ἐπιφανεστάταις πράξεσι πάντως ἔνεστι δῆλωσις ἀρετῆς ἢ κακίας, ἀλλὰ πρᾶγμα βραχὺ πολλάκις καὶ ῥῆμα καὶ παιδιὰ τις ἔμφρασις ἤθους ἐποίησε μᾶλλον ἢ μάχαι μυριόνεκροι καὶ παρατάξεις αἱ μέγιστα καὶ πολιορκίαι πόλεων (2) »

Ναὶ μὲν καὶ ἄνευ τοῦ Πλουτάρχου θὰ ἐμανθάνομεν ἐκ τῆς ἱστορίας ὅτι ὑπῆρξε καὶ Φωκίων καὶ Περικλῆς καὶ Κίμων καὶ Ἀγησίλαος, καὶ ἄνευ αὐτοῦ θὰ περιήρχετο μέχρις ἡμῶν ἡ φήμη τῶν ἐνδόξων αὐτῶν ἔργων. Ἀλλὰ χωρὶς φέρ' εἰπεῖν τοῦ βραχυτάτου τούτου ῥήματος, « Μὴ μνησικακεῖν Ἀθηναίους, » ὅπερ διέσωσεν ὁ Χαιρωνεύς, οὐδέποτε θὰ ἐξετιμᾶτο κατ' ἀξίαν τὸ μέγα παράστημα τῆς ψυχῆς τοῦ ἀθηναίου φιλοσόφου. Οὐδὲ ὀλόκληρος ἱστορία ἠθέλην ἀρκέσει νὰ καταδείξῃ τὴν ἀκαταγώνιστον φιλοπατρίαν τοῦ τεσσαρακονταπεντάκις στρατηγήσαντος τῶν Ἀθηναίων καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν εἶπερ τις ἄλλος κλείσαντος, ἔσον αἱ τρεῖς ἐκεῖναι λέξεις, ἃς κατέλιπε κληρονομίαν τῷ υἱῷ ὅτε ἀπήγετο ἀδίκως εἰς θάνατον. Ὅποιον μάθημα πρὸς τοὺς σπκράσσοντας ἔνεκα φιλαρχίας καὶ πάθους καὶ συμφέροντος τὴν ἰδίαν πατρίδα!

Ἴσως ἢ ἐξιστόρησις πραγμάτων εὐτελῶν κρίνεται ἀναξία προσοχῆς παρὰ τῆς γενεᾶς ἐφ' ἧς ἐτελέσθησαν· ἀλλὰ τοιαύτη δὲν κρίνεται καὶ ὑπὸ τῶν μεταγενεστέρων. Δὲν βλέπομεν σήμερον μετὰ πόσης ἐπιμελείας περισυνάγονται καὶ τὰ ἐλάχιστα συντρίμματα τῶν ἀρχαίων ἐπιγραφῶν, ὅποσα χρήματα ἀναλίσκονται ὑπὲρ ἀνακαλύψεως τοιούτων, καὶ πόσοι ἐγκριτοὶ σοφοὶ καταγίνονται εἰς τὴν ἀνάγνωσιν αὐτῶν καὶ τὴν ἐρμηνείαν; Πολλάκις κατὰ τὴν ἀνεύρεσιν νέου τινὸς ὀνόματος ἢ ἀμυδρᾶς τινος νόξεως ἱστορικῆς τελεῖται σχεδὸν πανήγυρις, καὶ δικαίως· διότι ἄνευ τῆς λεπτομεροῦς ἔστω δὲ καὶ μι-

(1) Macaulay, The history of England, Vol. I. Chap. III.

(2) Πλούτ. ἐν βίῳ Ἀλεξάνδρου.